

navadnim firnežem. Najboljše je, če ga rabimo toplega. V 2 dneh je suh. Ta lak se ne lomi in zato ga je z vspehom rabiti pri tvarinah, ki se pregibljejo.

Za glajenje parketnih tal rabi nastopno zmes; 200 delov rumenega voska razgrejemo z 400 deli vode; ko zmes začne vreti, se ji počasi in med mešanjem pridene 25 delov potošlja, še nekaj časa pokuha, potem odstavi in 20 delov terpentina primeša. Ko se shladi, se pridene še toliko gorke vode, da dobimo skupaj 1000 delov. Pri novih ali pa dobro ohranjenih tleh smemo celo do 1500 delov vode priliti.

Rokovice snažimo navadno z bencinom. A duh njegov dolgo ostane v rokovicah in se kmalu izla. Namesto bencina priporočajo naslednje sredstvo: Rokovice treba raztegniti po večkrat skup zloženi brisalki, potem pomočimo kos flanele v sladko mleko, potegnemo ž njim parkrat čez rujavo milo, potem pa zdrgnemo rokovice. Bele rokovice so tedaj očiščene, ko so v mokrem stanju lepo rumene, rujave pa tedaj, ko postanejo črne. Ko se posuše, se prave barve zopet pokažejo.

Stari okenski klej (Fensterkitt) omečimo, ako ga namažemo z nastopno zmesjo: Jdnake dele surovega potošlja in svežega ugašenga vapna treba skrbno zmešati in malo vode priliti, da nastane gosta kaša, konečno pa še četrti del zelenega mila pridjati. Ta kaša omeči okenski klej popolnoma v par urah. Marsikako šipo si prihranimo, ako rabimo to sredstvo.

Kmetijstvo.

Poraba praznega satja.

Velika prednost panjev s premičnimi satniki je, da je veliko laže rabiti prazno satje, kar je zelo važno v umnem čebelarstvu.

Vse prazno satje se lahko za prihodnje potrebe prihrani, ker je na satnike ali pa v okvirčke prilepljeno. To pa zopet čebelarju mnogokrat koristi, če ima kaj prida lepega, seveda neprestarega ali črvivega satja prihranjenega. Kaj hitro ti, na priliko, prvi roji napredujejo, če jih namesto v prazne panje v satje vsadiš ali vgrebeš; in če že imaš panje s premičnimi satniki in sam delaš roje, čudil se boš, kako hitro se bodo plemenjaki, katerim si bodisi prve ali druge roje vzel, opomogli, ako jim namesto tistih satov, katere si jim za narejene roje s čebelami in zalego vred odvezel, praznih pa že dodelanih satov nazaj daš, naj bodo že na satnike ali v okvirčke delani. Kolikokrat čebelarji, posebno če je ob ajdovem cvetju dobra paša, praznega satja iščejo in ga dobro plačujejo, da ga potem ali v panje nastavljajo ali pa v škatlje devljejo!

Res je sicer, da si tudi čebelar, kateri ima le navadne panje, več ali manj praznega satja lahko prihrani in tudi lahko porabi; ali še veliko laže stori to tisti čebelar, kateri ima nove panje, ker mu ni drugega treba, kakor samo to, da takrat, kadar čebele trga iz panjev, pobere satnike ali okvirčke s praznim, ali pa le malo z medom nasmetenim satovjem, čebele proč omete in satove v prazne panje obesi, potem pa, kadar čas za to pride, poklada jih ali v škatlje ali pa čebelam v panje.

Tako čebelam veliko truda in dela, sebi pa veliko medu prihrani, zakaj čebele ne nosijo voska naravnost iz

cvetlic, ampak ga delajo iz povžitega medu. Najslavnejši čebelarji sedanji pa sploh trdijo, da morajo čebele 10—15 kg medu použiti, predno 1 kg voščine ali satine narede.

Če je pa tako, vsak lahko spozna, kolikšno škodo sami sebi delajo tisti čebelarji, kateri še mlado in dobro ohranjeno satje prodajo ali v vosek pokuhajo! Le zopet računajmo: Če 1 kg voščine ali satine prodaš, dobiš za njo 80—90 soldov, če pa 10—15 kg medu za pitanje kupiš, in ga po 60 soldov plačaš (kar pa ni posebno drago), dal boš zanj 6 do 9 gld. Ali nisi toraj popolnoma sam svoj tat, če mlado in še dobro ohranjeno satje prodaš ali pa v vosek pokuhaš? Umen čebelar bo prodal ali v vosek pokuhal le tisto satovje, ki je uže prestaro ali črvivo ali sicer kaj omadeževano, mlado in lepo satje pa, bodisi čebelno ali trotno, prihranil si bo za svoje panje in škatlje in ga v svojem času porabil. To bo pa veliko laže storil, če ima nove, ne pa če ima le stare panje.

Poučni in zabavni del.

Galilej.

(Konec.)

Dominikanec o. Caccini je celo na propovednici napal vse matematike in njihovo znanost imenoval hudičevno. Drugi dominikanec je pa privrženec Galilejevega nauka pri inkvizicijskem sodišču v Rimu ovadil, da uče veri nevaren nauk. V Rimu pa sedaj še niso dosti storili, samo izrekli so se, da se Kopernikov nauk ne sme učiti kot dognano resnico, temveč le kot hipotezo. Galileja naravnost se nasprotniki tudi sedaj niso upali napasti. On pa videč, kako sapa vleče, ni sedem let ničesa pisal.

Leta 1618. pridejo tri zvezde repatice. Učeni jezuit Grassi, kateri ima tudi mnogo zaslug za prirodoslovje, se je izrekel, da so zvezde repatice prava nebeška telesa. Imel je torej popolnoma prav. Galilej je pa sodil, da so zvezde repatice le izpuhtenja zemlje. Eden učenec njegovih je to njegovo mnenje objavil in hkratu malo preostro prijel omenjenega jezuita. Napadenec je sodil, da je dotično delo pisal sam Galilej, in je najbrž tudi imel prav. V svojem odgovoru obračal se je naravnost do Galileja in mu mej drugim očital, da uči Kopernikov nauk, ki je po njegovem mnenju nasproten sveti cerkvi. Galilej je seveda zopet odgovoril. Ta polemika z Grassijem je bila za Galileja osodepolna.

Ko je Galilej izdal neke pogovore o svetnih sistemih, iz katerega delo se je videlo, da daje Kopernikovem sistemu prednost, so ga ovadili inkvizicijskemu sodišču. Preobširno bi bilo, ko bi hoteli na drobno opisavati to pravdo. Povemo le, da so se zaman potegovale zanj razne visoke osebe. Sedemdesetletni starček je 1633. leta po zimi moral v Rim in prišel je pred inkvizicijsko sodišče, katero ga je prisililo, da je dne 22. junija t. l. preklical v cerkvi Sta Maria sopra Minerva svoj nauk. Pripoveduje se, da je preklicavši nauk o vrtenju zemlje pristavil: „Vrti se pa vender le“! To pa ni verjetno in